

SVETLINA: PROSTORNI I VREMENSKI DOMEN

Sunčica Zdravković

Odsek za psihologiju, Filozofski fakultet

Univerzitet u Novom Sadu

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju

Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu

Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

U vizuelnoj percepciji opažanje boje zauzima specijlno mesto jer boja pretstavlja kakarakteristiku objekata koja se može opaziti isključivo vidom. Kada opisujemo doživljaj boje, govorimo o njene tri dimenzije: tonalitetu, zasićenosti i svetlini. Ova poslednja dimenzija je naročito pogodna za izučavanje efekata koji promene u osvetljenju imaju na opažaj boje.

Te promene smo ispitivali u dva domena, prostornom i vremenskom. U prvom slučaju smo razmatrali objekte koji su u scenama sa više nivoa osvetljenja, a u drugom slučaju smo ispitivali pokretne objekte koji provode različito vreme u različitim nivoima osvetljenja. Čini se da i u jednom i u drugom slučaju možemo da postuliramo pravila koja diktiraju finalni opažaj svetline objekta. Taj opažaj je ponderisani prosek izgleda koji objekat ima u najvišem osvetljenju u sceni kao i izgleda koji ima u dominantnom osvetljenju u sceni. U prostornom domenu dominantni nivo osvetljenja bi bio onaj koji pokriva najveću površinu, a u vremenskom onaj u kome objekat provodi najduže vreme.